

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Dissertatio XLI. An sit capax absolutionis ignorans mysteria Fidei, etiam si culpabiliter ignoret mysterium Trinitatis, & Incarnationis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

gatur viro infideli, & hæretico propter ingens bonum inde resultans, v. g. propter regnorum salutem, vel vsum publicum catholicæ Religio- nis. Atqui in his, similibus que eventibus quæritur directè occasio proxima peccandi propter ingens bonum inde resultaturū, datur enim in his periculum perversionis: ergo talis occasio quæri directè potest, propter tale bonum. Quod quidem amatur, dum occasio tantum per- mittitur, & quis eam patitur, etiam cum periculo perversionis; quod sanè est periculum peccan- di.

194. Contra tamen est. Quia nihil horum intendi potest, etiam si adsit vrgentissima causa, si subsit pe- riculum formale peccandi; si enim interveniat causa, quæ illam occa- sionem reddat moraliter involunta- riam, adhuc quis obstringitur ad tollendum, vel extenuandum, quan- tum potest, periculum formale pec- candi, vt supra dicebamus de per- manente in occasione involuntariâ peccati. Si vero periculum maneat adhuc in esse periculi, etiam proba- bilis, nequit quæri eiusmodi peri- culum; quin imò quærentes re- movendi sunt ab illo. Quod ex- presse tradit Angelicus Magister de accedentibus ad infideles. *Si autem sint simplices*, inquit loco supra me- morato, *Et infirmi in fide, de quo- rum subuersione probabiliter timeri possit, prohibendi sunt ab infidelium communiõne, & præcipue, ne magnam familiaritatem cum eis habeant, vel absque necessitate communicent.* Ergo eum periculo, vel solum probabili, nequit quis directè quærere eiusmodi occasionem propter salutem In- fidelium, sed potius ab illa arceri debet, si ei se ingerat. Hac ratione, dum matrimonium contrahitur inter Principes disparis cultus propter in-

gentem aliquam reipublicæ vilita- tem, sææ conditiones statuuntur, qui- bus cautum sit periculo perversionis; quia aliter non contraherent absque peccato.

165. Et quidem hæc, quæ dixi- mus in præsentī capite pro reiicienda hac propositione, novum robur accipiunt ex ijs omnibus antea tadi- tis en hac disertatione pro impugan- da sexagesima propositione, quæ par- tem includit, & istam sexagesimam tertiam. Nec probo ex integro limi- tationes qualdam, quibus exponit doctrinam istam M. Lumbier hic à num. 618. sicut neque alias, quas tradit Casianus à S. Elia v. occasio. 3. licet vir sit alioqui eruditus, & in- geniosus, quique orbi lltterario de- dit theologiam moralem expurga- tam satis ingeniole.

DISERTATIO. XII.

An sit capax absolutionis igno- rans mysteria Fidei, etiam si culpabiliter ignoret. Mysterium Trinitatis, & Incar- nationis?

CAPVT I.

Refertur propositio 64. & Præmittuntur notanda aliqua

SVMMARIVM.

*Ponitur propositio damnata. num. 1.
Duplex questio decidenda. num. 2.
Multiplex in prima questione sen- tentia. num. 3. & seqq.
Fidè horū mysteriorum esse necessariã neces-*

Tho.

*necessitate præcepti certum est n. 7.
Duplicem partem continet propositio
damnata num. 8,
Quomodo intelligenda prima pars
propositionis. num. 9.
Varia quæstiones hic decidende.
num. 10.*

1. **P**roposito 64. ex damnatis hæc
est. Absolutionis capax est
homo, quantumvis labore et ignorantia
mysteriorum Fidei. & etiam si per
negligentiam etiam culpabilè nesciat
Mysterium Sanctissimæ Trinitatis,
& Incarnationis Domini nostri Iesu
Christi.

2. Præmitto primo circa hæc
Mysteria Trinitatis, & Incarnatio-
nis duplicem esse quæstionem. Pri-
ma, an Fides explicita illorum sit ne-
cessaria necessitate mediæ ad iustifi-
cationem? Secunda, an Fides ex-
plicita illorum sit necessaria necessi-
tate præcepti? Et quod attinet ad
primam quæstionem, quatuor sunt
Theologorum sententiæ.

3. Prima sententia docet, Fidem
explicitam Santissimæ Trinitatis, &
Incarnationis post promulgationem
Evangelij esse necessariam necessi-
tate mediæ ad iustificationem. ita S.
Thomas, in 3. disp. 25. quæst. 2. art.
1. quæstiunc. 1. ad. 2. Durand. ibid.
quæst. 1. num. 9. Gabriel ibid. art. 2.
concl. 3. S. Bonav. ibid. art. 2.
quæstione. 3. P. Molina 1. part.
quæst. 1. art. 1. disp. 2. P. Valencia.
2. 2. disp. 1. quæst. 2. punct. 4. P. Tho-
mas Sanchez lib. 2. sum. cap. 2. nu.
8. P. Granada contrav. 1. de Fide
tract. 10. disp. 2. sect. 2. num. 13. &
quam plures alij.

4. Secunda sententia docet Fidem
explicitam Santissimæ Trinitatis, &
Incarnationis etiam post promulga-
tionem Evangelij non esse simplici-
ter necessariam necessitate mediæ ad
iustificationem, & salutem æternam.

Ita Sotus in 4. dist. 5. quæst. 2. art. 2.
& lib. de Natura, & gratia cap. 11. Sotus.
Vega lib. 3. in Trident. cap. 19. & Vega.
20 Medina lib. 4. de reâ in Deum Medina
Fide cap. 10. Corduba in quæstiona- Azar.
rio lib. 2. quæst. 5. P. Azor tom. 5. Sa.
lib. 8. cap. 6. quæst. 6. P. Sa Verbo Cas. Pal.
Fides, P. Castro Palao tom. 1. tra. Horta.
ctatu. 4. disp. 1. punct. 9. num. 7. P.
G. Hurt. de Fide disp. 8. diff. 7. &
plures alij.

5. Tertia sententia docet, eiu-
modi Fidem explicitam necessariam
esse necessitate mediæ non ad iusti-
ficationem, sed ad glorificationem.
Ita Canus relect. de Sacrament. in
gen. part. 2. Ledelma in 4. part. quæst.
9. art. 2. Castro lib. 2. de lege par. Cono.
cap. 14. Bañez 2. 2. quæst. 2. art. 8. Leand.
dub. ult. & alij. Capro. Batica.

6. Quarta sententia docet, Fi-
dem explicitam horum mysterio-
rum esse per se necessariam necessi-
tate mediæ ad iustificationem, & salu-
tem æternam; per accidens autem,
scilicet ratione ignorantie in vinci-
bilis, sufficere Fidem explicitam eo-
rum in voto. Itaque sicut Baptismus
est necessarius necessitate mediæ in
re, vel in voto, ita Fidem explicitam
eorum mysteriorum esse necessariam
in re, vel in voto. Ita P. Suarez disp. Suar.
12. de Fide sect. 4. num. 11. Lugo Lugo.
Card. disp. 12. de Fide sect. 4. à nu. Leand.
88. Leand. à SS. Sacram. part. 6.
tract. 2. disp. 2. quæst. 8. & alij.

7. Et quod attinet ad secundam
quæstionem, constat inter omnes
Theologos, notitiam seu Fidem ex-
plicitam Santissimæ Trinitatis, &
Incarnationis esse necessariam ne-
cessitate præcepti. Et ideò non pauci
Theologi partem negativam dam-
nant, alij tamquam hæreticam, alij
tamquam erroneam.

8. Præmitto secundo, eam pro-
positionem damnatam continere
duas partes. In prima parte asseritur,
esse

S. Tho.
Durand.
Gabri.
S. Bonav.
Molina.
Valen.
Tho. S.
Grana.

esse capacem absolutionis, qui ignorat mysteria, ubi videtur abstrahere ab ignorantia invincibili, & vincibili. In secunda parte specificatur magis ignorantia vincibilis, & culpabilis, & exprimit ea duo mysteria, affirmatque, sic ignorantem hæc mysteria esse capacem absolutionis.

9. Præmitto tertio, quomodo intelligenda sit ea prima pars propositionis damnata, quæ dicit, esse capacem absolutionis eum, qui ignorat mysteria Fidei; an intelligatur generaliter de omnibus mysterijs Fidei, an solum de aliquibus? Et quidem si loqueretur solum de aliquibus indeterminate, ea propositionis pars non esset damnabilis; certum enim est, capacem esse absolutionis eum, qui ignorat aliqua mysteria Fidei; sunt enim aliqua, ad quæ explicite credenda non tenetur fidelis necessitate medij, neque necessitate præcepti: quale est, quod Christus D. sepultus fuerit in sepulchro novo, & multa alia, quæ sunt in Evangelio de gestis Christi Domini. Quare sensus propositionis damnata, & prioris eius partis est de omnibus Mysterijs Fidei, vel de omnibus præcipuis ex obligatione credendis.

10. Præmitto quarto, quinque quæstiones esse in præsentibus decidendas: Prima est, an hic damnetur propositio affirmans, capacem esse absolutionis, qui ignorat invincibiliter mysteria credenda explicite necessario necessitate medij? Secunda est, an ignorans culpabiliter Mysteria Trinitatis, & Incarnationis sit capax absolutionis? Et an pars affirmativa quæstionis maneat hic damnata? Tertia est, an ignorans inculpabiliter eadem duo mysteria sit capax absolutionis? Quarta est, an dum dicitur in hoc decreto incapax absolutionis, intelligatur esse incapax illiciti-

te, an etiam invalide? Quas quæstiones singulas per singula capita decidemus.

CAPUT II.

Prima quæstio deciditur

SUMMARIUM.

Prima quæstio de ignorante invincibiliter, quæ explicite credenda sunt necessitate medij. num. 11.

Qui hæc ignorat, est incapax absolutionis. num. 12.

Afferere esse capacem damnatur in hac propositione. num. 13.

11. **P**rima quæstio est, an hic damnata maneat propositio quæ asserat, [capacem esse absolutionis eum, qui ignorat etiam invincibiliter mysteria, quæ explicite credenda sunt necessario necessitate medij? Exemplum est in eo, qui ignorans Deum esse remuneratorem remuneratione æterna accedit ad confessionem, & petit absolutionem à confessario. Constat enim ex disert. Fidem explicitam Dei ut remuneratoris retributione æterna esse medium simpliciter necessarium ad iustificationem.

12. Et primo quidem tamquam certum tenendum est, cum non esse capacem absolutionis. Pater. Non est capax absolutionis, qui non adhibet medium necessarium ad iustificationem; nam quod est medium necessarium ad iustificationem, est medium necessarium ad absolutionem, sed qui ignorat Deum ut remuneratorem, non adhibet medium necessarium ad iustificationem; cum Fides explicita, & notitia Dei ut remuneratoris sit medium necessarium ad illam; ergo qui id ignorat,

Ccccc rat,

rat, etiam invincibiliter non est capax absolutionis.

13. Deinde dicendum est, eam propositionem sub illis formalibus terminis conceptam, esse damnatam in hoc decreto. Etenim prima pars propositionis damnata, vt dixi cap. precedenti, cum non possit habere sensum particularem, habet vtique sensum vniversalem, de omnibus mysterijs Fidei, vel de omnibus præcipuis ex obligatione credendis; sed in hoc sensu vniversali, quod [capax est absolutionis, qui ignorat omnia mysteria Fidei, vel omnia præcipua] continetur ista, [capax est absolutionis, qui ignorat mysteria Fidei necessaria necessitate mediij:] ergo etiam hæc propositio damnata manet. Nam sicut est de Fide, quod Deus vult, Petrum saluum fieri; quia est de Fide, quod Deus vult omnem hominem saluum fieri, quia prima continetur in secunda: ita in hac vniversali. [Ignorat omnia mysteria Fidei] includitur hæc [ignorat mysteria Fidei, quæ sunt necessaria necessitate mediij.] Et ideò propositio quæ loquitur de prima, loquitur de secunda; & vbi damnatur prima, damnatur, & secunda.

CAPVT III.

An ignorans culpabiliter ea duo mysteria sit capax absolutionis?

SUMMARIVM.

Qui ignorat hæc Mysteria Trinitatis, & Incarnationis non est capax absolutionis. num. 14.

Quid faciet confessarius cum rustico, de quo suspicatur esse ignarum. num. 15.

Dum suspicatur, & nequit fieri cer-

tior, absoluat num. 16.

Etiam si certus sit de ignorantia rustici moribundi, absoluat sub conditione. num. 17. & 18.

An id contineatur sub damnatione. num. 19.

14. **P**ARS affirmans in hac questione est, quæ expresse damnatur in hoc decreto tamquam scandalosa; hæc enim est secunda pars propositionis damnata: censeoque, eam esse evidenter fallam. Probatur. Nō est capax absolutionis, qui actualiter peccat mortaliter, dum absoluitur, vt ostendi in 3 part. Cris. Theolog. disp. 70. cap. 4. art. 2. sed qui ignorans culpabiliter hæc duo mysteria absoluitur, iste peccat mortaliter, dum absoluitur: ergo est incapax absolutionis. Probatur minor. Nam licet hoc præceptum ad discendi doctrinam Christianā de his mysterijs, quia affirmativum est, non obliget pro semper, sed in talibus circumstantijs, at nulla circumstantia vrgentior considerari potest, dum homo vivit, quam circumstantia confessionis Sacramentalis; vnde tunc peccat mortaliter, quia tunc vrget præceptum. Deinde, quia etiam est præceptum non ignorandi, sive non differendi notitiam horum mysteriorum, & hoc modo obligat semper, & pro semper. Vnde tunc peccat mortaliter, quia tunc vrget præceptum non differendi eam notitiam. Præterea, quod hæc ignorantia culpabilis sit peccatum mortale, dubitari non potest, cum materia præcepti sit a deo gravis.

15. Inquires primo. Quid ergo faciet confessarius qui vocatus ad conferendum Sacramentum Pœnitentiæ homini moribundo rustico, & in syluis continuo commoranti, præsumit eum esse ignarum horum mysteriorum; & quia summè gravatus est infirmitate, non potest inquirere, an habeat

habeat sufficientem notitiam horum mysteriorum, neque potest habere attentionem, vt doceatur?

16. Respondeo, in illo casu debere absolvi, saltem sub conditione, cum non sit certum, illum esse indispositum, aut incapacem absolutionis. Et in dubio tutior pars pro salute moribundi eligenda est.

17. Inquires secundo, quid facere debeat confessarius, qui certus est, rusticum moribundum ignorare hæc Mysteria Trinitatis, & Incarnationis, & videt, illum ita esse gravatum infirmitate, vt instrui nequeat; qui tamen signa contritionis edidit, & confessionem postulavit? Qui censent, Fidem explicitam horum mysteriorum esse necessariam necessitate medij ad iustificationem; neque sufficere eam Fidem in voto, forte censent hunc hominem non posse consequi salutem, atque adeo non esse absolvendum, etiam sub conditione.

18. Sed dicendum est, eum debere absolvi, saltem sub conditione. Et ratio est; quia non est certum, illum esse indispositum; est enim probabile, Fidem explicitam horum mysteriorum non esse necessariam necessitate medij in re, sed sufficere in voto, vt tenet quarta sententia cap. 1. relata; atque adeo non est certum illum esse indispositum ex defectu huius Fidei explicitæ. In hac ergo incertitudine tutior pars eligenda est pro salute aeterna moribundi.

19. Dices, hanc resolutionem adversari damnationi præfatæ propositionis 64. Ex illa enim asserendum est tamquam certum, rusticum culpabiliter ignarum horum mysteriorum non esse capacem absolutionis; sed ille rusticus baptizatus, quamvis in sylvis sit enutritus, culpabiliter ignorat ea duo mysteria, cum debuerit ea addiscere:

ergo in capax est absolutionis, etiam si moribundus sit. Sed huic obiectioni melius satisfacet cap. vlt.

C A P V T IV.

An ignorans inculpabiliter ea duo mysteria sit capax absolutionis.

SUMMARIVM.

Incapax est absolutionis etiam qui dum vivit, ignorat inculpabiliter hæc duo mysteria. num. 20.

Contrarium subiacet damnationi. num. 21.

Obiectio de ignorantia omnium mysteriorum. num. 22.

Solutio ex notitia mysteriorum, quæ sunt præcipua. num. 23. & 24.

Moribundus inscius horum mysteriorum, & incapax instrui, absolvi potest. num. 25.

20. **S**It prima conclusio. Qui dum vivit, inculpabiliter ignorat hæc duo Mysteria Sanctissimæ Trinitatis, & Incarnationis incapax est absolutionis, adeo vt confessarius id advertens peccet gravissime, absolvendo; & poenitens petendo absolutionem. Et ratio est: quia dum accedit ad confessionem, vt sibi remittantur peccata sua, non potest moraliter contingere, vt non agnoscat incuriam suam in addiscendo aliquid de doctrina Christiana. Quid enim de eâ scire potest, qui hæc ignorat? Confessarius autem non potest moraliter non advertere rusticitatem, & inscientiam hominis; atque adeo facile intelliget, quam sit ignarus horum Mysteriorum. Tenebit ergo confessarius ad instruendum illum prius quam absolvat, & si poenitens renuerit, iam ignorantia erit culpabilis.

Ccccc 2 An

An autem valida sit absolutio, si neuter advertat; dicam cap. seq.

21. Sit secunda conclusio. Propositio asserens, quod homo, dum vivit, est capax absolutionis, etiam si inculpabiliter ignoret hæc mysteria, subiacet huic damnationi. Probat. Nam propositionis damnatae prima pars asserit absolute esse capacem absolutionis eum, qui ignorat mysteria Fidei, sine distinctione ignorantiae culpabilis, aut inculpabilis: ergo sive ignorantia sit culpabilis, sive inculpabilis, damnata manet ea propositio.

22. Dices cap. 1. dictum est, sensum eius primæ partis esse de eo, qui ignorat omnia mysteria, vel omnia præcipua; sed qui habens notitiam Dei ut remuneratoris, est ignarus Trinitatis, & Incarnationis; non autem ignorat omnia mysteria præcipua cum habeat notitiam Dei ut remuneratoris: ergo non subiacet damnationi propositio asserens, quod ignarus horum mysteriorum duorum inculpabiliter, est capax absolutionis.

23. Respondeo, illum terminum *omnia mysteria* posse accipi cum suppositione copulativa, vel cum suppositione copulata. Cum suppositione copulata sumitur, si sumatur collective, ita ut sensus decreti sit, esse incapacem absolutionis, qui ignorat omnia collective; capacem vero, qui non ignorat omnia simul, dummodo habeat notitiam alicuius. Cum suppositione copulativa sumitur, si sumatur distributive, ita ut sensus decreti sit, esse incapacem absolutionis eum, qui ignorat quodlibet ex præcipuis.

24. Dicimus ergo, sensum propositionis damnatae circa eum terminum *omnia mysteria, vel omnia præcipua*, esse distributivum, & damnatur, quatenus affirmat, esse capacem absolutionis, qui ignorat quod-

libet ex præcipuis. Probat. Nam alienum est à mente Pontificis, quod ille, qui habet notitiam vnius dumtaxat mysterij, nempe Dei ut remuneratoris sit capax absolutionis, sed si sumatur ille terminus *omnia mysteria præcipua* cum suppositione copulata, decretum Pontificis reddit eum sensum, quod non ignorans omnia simul sit capax absolutionis, ut constat ex proxime dictis: ergo ea propositio damnatur intellecta cum suppositione copulativa, sive distributiva.

25. Dico tertio. Moribundus inculpabiliter in seius horum mysteriorum, qui ita morbo opprimitur, ut instrui non possit, capax est absolutionis, saltem conditionalis. Probat. Quia cum non sit omnino certum notitiam horum mysteriorum duorum esse necessariam necessitate mediæ adiustificationem, non est certum quod illi non proderit absolutio; sed dum id incertum est, debet conferri moribundo absolutio, saltem sub conditione, quia in quavis incertitudine debet confessarius sequi opinionem tutiorem pro salute æternæ moribundi: ergo præfatus moribundus capax est absolutionis, saltem conditionalis.

CAPVT V.

An qui ignorat supradicta mysteria, sit incapax absolutionis, non solum quoad licitum sed etiam, quoad valorem?

SUMMARIUM.

Discrimen inter capacitatem ad recipiendam absolutionem valide, & licite. num. 26.

Ignorans necessaria necessitate medij invalide absoluitur, etiam si ignoret invincibiliter. num. 27.

Qui culpabiliter ignorat, & id advertit, invalide absoluitur. num. 28.

Peccat Sacerdos ita absolvens. num. 29. & 30.

Opinio docens absolutionem datam ignaro invincibiliter horum mysteriorum est probabilis speculativè. num. 31.

Damanatio loquitur de incapacitate quoad licitum, non quoad validum. num. 32.

Multiplex assertionis probatio, num. 33. & seqq.

26. **S**uppono, magnum esse discrimen inter hoc, quod quis sit capax absolutionis quoad valorem, & hoc quod sit capax quoad licitum. Nam quamvis ille, qui cum advertentia de illicito accedit ad confessionem sit etiam incapax quoad valorem, eo quod actualiter pec-

cans invalide absoluitur; tamen potest contingere, quod accedat ad confessionem cum bona Fide, & ignorans invincibiliter, id esse illicitum. & concurrente eadem bona fide in confessario, absolutio sit valida, quamvis ex se sit illicitum facere confessionem comodo. Cum ergo hæc duo diversa sint, & propositio damnata asserat, eiusmodi ignorantum mysteriorum esse capacem absolutionis, restat inquirere, an damnatio loquatur de incapaci quoad valorem; ita ut talis absolutio sit invalida; an loquatur solum de incapaci quoad licitum, ita ut taliter sit illicitum dare, & accipere absolutionem cum ignorantia eorum mysteriorum, ut si poenitens, & confessarius afficiantur inadvertentia invincibili, adhuc absolutio sit valida?

27. Dico primo. Qui ignorat etiam invincibiliter ea mysteria Fidei, quæ sunt necessaria necessitate medij ad iustificationem, si absoluitur à peccatis, invalide absoluitur. Probat. Ille invalide absoluitur, qui non ponit media præcise necessaria ad iustificationem; sed ille homo non ponit omnia media præcise necessaria ad iustificationem; supponimus enim eam notitiam, qua ille caret, esse medium præcise necessarium: ergo invalide absoluitur.

28. Dico secundo. Qui culpabiliter ignorat mysteria Trinitatis, & Incarnationis, si advertat gravem culpam suæ ignorantia, vel habet inadvertentiam eius graviter culpabilem, invalide absoluitur; atque adeo incapax est absolutionis etiam quoad valorem. Probat. ex supradictis. Nam qui mortaliter peccat in confessione actualiter, invalide absoluitur; sed ignarus ille mortaliter peccat in confessione actualiter, ut patet ex ipsa hypothesi: ergo ille in tali hypothesi invalide absoluitur.

Ccccc 3

Dico

29. Dico tertio. Sacerdos qui absolvit eum, qui ignorat culpabiliter, aut inculpabiliter mysteria Trinitatis, & Incarnationis, peccat læthaliter. Quæ conclusio non solum debet certa esse, quia Sacerdos tenetur instruere pœnitentem circa mysteria, quorum notitia est adeo necessaria, & obligatoria, sed etiam ex alio capite, nempe quia ex damnatione primæ propositionis tenetur confessarius eligere in praxi opinionem tutiorem circa valorem Sacramenti; sed opinio, quæ dicit, absolutionem datam eiusmodi homini ignaro eorum mysteriorum, esse invalidam, est opinio tutior: ergo tenetur confessarius hanc opinionem eligere; consequenter peccat mortaliter, si oppositam in praxi eligat.

30. Sola minor eget probatione, quæ sic ostenditur. Etiam notitiam eorum mysteriorum esse necessariam necessitate mediæ ad iustificationem docent plurimi, & ex illa infertur eum, qui re ipsa caret eâ notitia, sive vincibiliter, sive invincibiliter, non posse iustificari. Ex quo fit, quod ei, qui intendit iustificari, tutior sit hæc opinio, quam ea, quæ dicit, eam notitiam non esse necessariam necessitate mediæ: nam si hæc secunda opinio non sit vera coram Deo, etsi Sacerdos proferat absolutionem in pœnitentem, re ipsa iste non iustificabitur; atque adeo absolutio erit invalida. Ergo opinio, quæ dicit absolutionem datam eiusmodi ignaro esse invalidam, est opinio tutior.

31. Ex quo colliges, opinionem, quæ asserit, absolutionem datam homini invincibiliter ignaro eorum mysteriorum esse validam, probabilem esse speculative, quia probabiliter censet, eum hominem valide absolutum esse; illam tamen

non esse præctice probabilem; quia cum sit minus tuta, & veretur, circa valorem Sacramenti, non licet vii eâ in praxi

32. Dico quarto (& hæc est præcipua huius capituli conclusio) Damnatio Pontificia comprehendit propositionem asserentem, eum hominem ignarum mysteriorum esse capacem absolutionis quoad licitum, non verò si solum dicat, esse capacem quoad valorem. Probatur primo. Nam hæc damnatio non distinguit sicut nec ipsa propositio damnata inter capacem absolutionis quoad licitum, & capacem quoad valorem; sed id affirmat abstrahendo ab ijs terminis: deinde tam damnatio, quam propositio damnata sufficienter intelligitur de capaci absolutionis quoad licitum, ita ut sensus damnationis sit, eum esse incapacem absolutionis quatenus illicitum est absolvere, & accipere absolutionem cum præfata ignorantia.

33. Probatur secundo. Nam ex dictis constat, quod in aliquibus casibus relatis absolutio est probabiliter valida, in omni autem casu est certo illicita, nisi excuset inadvertentia invincibilis. Et ita si quis habet ignorantiam invincibilem eorum duorum mysteriorum, illicite absolvitur, quia opinio docens, notitiam eorum mysteriorum non esse necessariam necessitate mediæ, est minus tuta, & ideo illicitum, est vii eâ in praxi. Si vero pœnitens non advertat id peccatum suæ ignorantia, nec confessarius advertat, sed uterque habeat in advertentiam invincibilem, illa absolutio est probabiliter valida speculativa probabilitate. Quod si Sacerdos advertenter, & malitiose eum absolvat, peccat mortaliter, quia illicitum est absolvere in eo casu, eò quod non sequitur opinionem tutiorem de necessitate mediæ

medij ad iustificationem. Cum Ergo in aliquibus casibus absolutio sic data ignaro eorum duorum mysteriorum sit probabiliter valida modo dicto, & in omni casu sit semper illicita, constat, intelligendam esse damnationem de incapacitate absolutionis, quoad licitum, non quoad valorem.

34. Probatur tertio. Nam in cap. *In obscuris* de Regul. iur. dicitur: *In obscuris, quod minimum est, sequimur.* Cum ergo dubitatur, an hæc damnatio comprehendat incapacitatem absolutionis quoad licitum, & quoad valorem, an dumtaxat quoad licitum, debemus sequi, quod minimum est, nempe loqui solum de eâ incapacitate quoad licitum. Maxime cum certum sit, hanc secundam incapacitatem contineri in damnatione, quæ principaliter respicit doctrinam quoad mores, ut doceantur Fideles, quid licitum sit, & quid illicitum.

CAPVT VI.

Quam merito iure damnata sit hæc propositio?

SUMMARIVM.

Extat præceptum de credendis explicitè his mysterijs. num. 35.

De alijs etiam, quæ sunt necessaria necessitate medij, etiam constat. num. 36.

Probatio incapacitatis ad absolutionem illius, qui hæc ignorat. num. 37.

35. **F**uisse iustissime damnatam hanc propositionem, inde constat, quod extet præceptum Divinum de credendis explicitè præcipuis mysterijs, & spetialiter his duobus Trinitatis, & Incarnationis. Quod quidem præceptum constat ex Sacra Scriptura Marc. cap. vlt. *Prædicate Evangelium omni creatura, & qui vero non crediderit, condemnabitur.* Sed numquid Evangelium continet solum ea mysteria Fidei, quæ credebat Synagoga Iudæeorum? Quod si Evangelium non continet ea sola mysteria, sed etiam alia; quæ sunt præcipua in Evangelio, nisi Mysteria Trinitatis, & Incarnationis? Ergo dum Christus D. præcipit promulgari Evangelium, utique præcipit promulgari Mysteria Trinitatis, & Incarnationis. & Ioann. 10. *Ego sum ostium, si quis per me introierit, salvabitur.* Ex quibus verbis constat obligatio intrandi per hoc ostium. Sed quomodo intrandum est! S. Gregor. lib. 7. Re. S. Greg. gistri Epist. 47. *Ille intrat per ostium qui intrat per Christum vera sentiendo, & predicando de illo.* Ergo Christus D. imposuit obligationem Fidelibus

libus intrandi per ipsum, vera credendo de ipso. Et Act. 16. *Custos carceris dixit Paulo, & sicut: Quid me oportet facere, ut salvus fiam? at illi dixerunt, crede in Dominum Iesum, & salvus eris.* Ergo ad salutem necessarium est credere in Iesum Christum, saltem necessitate præcepti. Alia sunt similia testimonia in Sacra Scriptura ad idem propositum quæ videri possunt apud Patrem Suarez disp. 12. de Fide sect. 4. num. 18. & apud P. Granado tract. 10. de Fide disp. 2. sect. 2.

Suar.
Gran.

36. De alijs mysterijs quæ sunt necessaria necessitate medijs ad iustificationem, nempe de existentia Dei, & de Deo remuneratore, constat præceptum ex illo D. Pauli testimonio ad Rom. 11. *Accedentem ad Deum oportet credere, quia est, & quia inquirentibus se remunerator sit.* Quod si aliquis sit ignarus etiam invincibiliter horum mysteriorum, & aliorum quorumcumque, quæ sint necessaria necessitate medijs ad iustificationem, dixi supra cap. 2. eum esse incapax absolutionis, atque adeo confessarium peccare mortaliter eum absolvendo, & poenitentem sic ignarum, petendo absolutionem, si advertat suam culpam: quod si suam culpam advertat, iam est vincibiliter ignarus.

37. Tum sic. Incapax est absolutionis qui accedit ad confessionem violans actualiter quodlibet præceptum, & maxime Divinum; sed qui accedit ad confessionem cum eâ ignorantia, violat actualiter id Præceptum Divinum: ergo incapax est absolutionis. Quæ quidem assertio constat etiam ex eis, quæ per totam disputationem seriem docuimus.

(* * * * *)

DISERTATIO. XLII.

An sufficiat semel credidisse hæc duo Mystera Trinitatis, & Incarnationis? Vbi de damnatione propositionis 65.

CAPVT I.

Refertur propositio damnata, & quam merito censura iuratur?

SUMMARIVM.

Propositio damnata, & multiplex sensus illius. num. 1.

Primus sensus non cadit in propositionem. num. 2.

Secundus est consequentia talis propositionis. num. 3.

Tertius sensus proprius. num. 4.

1. **P**ROPOSITIO 65. ex damnatis est. *sufficit illa mysteria semel credidisse.* Lumbier tom. 3. sum. num. 1783. triplicem sensum attribuit huic propositioni. Primum [sufficit semel credidisse, ita ut homo non teneatur præmittere hanc fidem explicitam reliquis confessionibus totius vitæ] Secundum [sufficit semel credidisse, ita ut quamvis postea obliviscatur, aut ignoret ea mysteria, possit esse capax absolutionis.] Tertium [sufficit ad implendum præceptum Fidei semel credidisse: quia unico solo actu impletur id præ-